

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на финансите	Нормативен акт: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода: септември 2018 г.	Дата: 14.08.2018 г.
Контакт за въпроси: Георги Чукалев, директор на дирекция „Икономическа и финансова политика“, Министерство на финансите	Телефон: 02/9859 2430
1. Дефиниране на проблема: Настоящият проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка (ЗИДЗБНБ) има за основна цел отразяване изискванията на законодателството на Европейския съюз (ЕС) към регулаторната рамка за централната банка на Република България.	
<i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i>	
i. Проектът е изготвен на основата на оценката и препоръките за България, съдържащи се в Докладите за конвергенцията на Европейската Комисия (ЕК) и на Европейската централна банка (ЕЦБ), които правят преглед на съответствието на националното законодателство на всяка държава-членка с дерогация (която не е въвела еврото), включително устройствения закон на нейната централна банка, от една страна, и от друга, чл. 130 и 131 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Договора) и Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (Устава).	
ii. В сферата на институционалната независимост в Докладите на ЕК и на ЕЦБ се съдържа констатации относно текста на чл. 44 от Закона за БНБ, за който е преценено, че не отразява в пълна степен съдържанието на чл. 130 от Договора и чл. 7 от Устава, регламентиращи независимостта на националните централни банки. Изисква се в българското законодателство да се регламентира не само независимост от националните органи и институции, но и от институциите, органите, службите и агенциите на Европейския съюз и правителствата на другите държави-членки.	
iii. В докладите е констатирано, че в основанията следва да се предвиждат единствено изисквания, които са обективни, ясно дефинирани и свързани с изпълнението на задълженията на членовете на управителния съвет, и че третото основание за прекратяване на правомощията на член на управителния съвет на БНБ, а именно „ако е признат за виновен за съществено нарушение на служебните задължения“, не съответства на посоченото в чл. 14.2 от Устава основание за прекратяване на мандата „виновен за сериозно нарушение“, тъй като в Закона за БНБ хипотезата е стеснена само до нарушения на служебните	

задължения. Законът за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество въвежда едно допълнително основание за прекратяване на техните правомощия освен двете основания, съдържащи се в член 14.2 от Устава.

- iv. Друга констатация в Докладите за конвергенцията е, че Законът за БНБ не урежда възможност членовете на управителния съвет да обжалват решението за освобождаването си пред национален орган на съдебната власт. Изисква се да има ясна и изрична разпоредба в законодателството, регламентираща правото на членовете на управителния съвет да обжалват пред компетентен български съд решенията за освобождаването им.
- v. В Докладите за конвергенцията се съдържат констатации, че текстът на чл. 45, ал. 1 от Закона за БНБ не отразява напълно чл. 123.1 от Договора и чл. 21.1 от Устава, като в забраната за парично финансиране следва да бъдат включени институциите, органите, службите или агенциите на Европейския съюз и на другите държави-членки.
- vi. Докладите за конвергенцията идентифицират също необходимостта от включване на разпоредби относно задължението за опазване и на професионалната тайна.
- vii. В законопроекта са предвидени и някои други изменения на Закона за БНБ, които не са свързани с Докладите на ЕК и на ЕЦБ, а са от редакционен и технически характер.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Задължение на държавите-членки с дерогация е пълното отразяване на изискванията на законодателството на ЕС в регулаторната рамка за националната централна банка, което предвид важността и характера на обществените отношения може да се извърши единствено чрез включване на съответните разпоредби в Закона за Българската народна банка.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Законът за Българската народна банка не попада в хипотезата на чл. 22, ал. 1 и 2 от Закона за нормативните актове, поради което не е извършена последваща оценка на въздействието на нормативния акт.

2. Цели:

С приемането на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка се цели:

- изпълнение на препоръки на ЕК и ЕЦБ относно пълното отразяване на изискванията на законодателството на ЕС в регулаторната рамка за централната банка;
- постигане на пълно съответствие по отношение на изискванията за институционална, функционална и персонална независимост на БНБ;

- постигане на пълно съответствие по отношение на изискванията за забрана за парично финансиране и привилегирован достъп;
- постигане на пълно съответствие по отношение на задължението за опазване на професионалната тайна.

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Целите, които нормативната промяна си поставя, са привеждане на националното законодателство в пълно съответствие със законодателството на ЕС.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

1. Българската народна банка;
2. Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ);
3. Народното събрание и Министерския съвет.

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

4. Варианти на действие:

Вариант за действие 1 – Приемане на законопроект за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка. С приемането на този вариант за действие ще се гарантира постигането на целите, посочени в т. 2, като особено внимание следва да се обърне на постигането на пълното отразяване на изискванията на законодателството на ЕС в регулаторната рамка за централната банка.

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка предвижда следните изменения:

Институционална и функционална независимост - предложено е изменение на чл. 44 от Закона за БНБ, с което се регламентира не само независимост от националните органи и институции, но и от институциите, органите, службите или агенциите на Европейския съюз и правителствата на другите държави-членки.

Персонална независимост

- предложено е изменение в чл. 14, ал. 1 от Закона за БНБ, с което се отстраняват различията с формулировките на основанията за предсрочно прекратяване на мандат на член на управителния съвет на централната банка, съдържащи се в чл. 14.2 от Устава.

- предвижда допълнение на чл. 80 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество с цел да се отстранят различията с основанията за предсрочно прекратяване на мандат на член на управителния съвет на централната банка, съдържащи се в чл. 14.2 от Устава, без да се създава допълнително основание.

- предвижда се възможност членовете на управителния съвет да обжалват решението за освобождаването си пред национален орган на съдебната власт в съответствие с Устава, изискванията в Доклада за конвергенцията, общия принцип на правото на ЕС

за обжалваемост, правото на ефективни правни средства за защита, прогласено от Хартата на основните права на Европейския съюз, както и чл. 6, т. 1, изречение първо от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи.

Забрана за парично финансиране и привилегирован достъп – направено е допълнение в чл. 45, ал. 1 и 2 от Закона за БНБ, за да се отрази напълно чл. 123.1 от Договора и чл. 21.1 от Устава, като в забраната за парично финансиране се включват и институциите, органите, службите, или агенциите на Европейския съюз и на другите държави-членки.

Поверителност - задължението за опазване на професионалната тайна е предвидено в чл. 37 от Устава, както и в някои национални закони, предвиждащи надзорни правомощия на централната банка, като Закона за кредитните институции и Закона за платежните услуги и платежните системи, въвеждащи изискванията на съответни европейски директиви. В законопроекта се предлагат допълнения в чл. 13, ал. 1 и чл. 23, ал. 2 от закона с изрично посочване в тях на задължението за опазване и на професионалната тайна.

Вариант за действие 2 „Без действие“

В случай че не бъде приет законопроектът за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка, националното законодателство ще продължи да не отразява изискванията на законодателството на ЕС и докладите на ЕК и ЕЦБ за конвергенцията ще продължат да дават негативни становища, тъй като България е страна с дерогация и следователно трябва да спазва всички изисквания за привеждането на законодателството си в съответствие съгласно член 131 от Договора.

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

5. Негативни въздействия:

Няма негативни въздействия от приемането на законопроектът за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка върху идентифицираните заинтересовани страни.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

6. Положителни въздействия:

С приемането на законопроектът за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка ще се постигне:

- пълното привеждане на изискванията на законодателството на Европейския съюз (ЕС) към регулаторната рамка за централната банка;
- постигане на пълно съответствие по отношение на изискванията за институционална, функционална и персонална независимост на БНБ;
- постигане на пълно съответствие по отношение на изискванията за забрана за парично финансиране и привилегирован достъп;
- постигане на пълно съответствие по отношение на задължението за опазване на

професионалната тайна.

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка ще има положително въздействие върху БНБ, защото ще завиши степента на нейната институционална и персонална независимост, ще подобри правната сигурност на забраната за парично финансиране и ще даде възможност за правната ѝ интеграция в Европейската система от централни банки.

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка ще има положително въздействие върху КПКОНПИ, тъй като ще го облекчи от някои нейни правомощия.

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

7. Потенциални рискове:

Не са идентифицирани потенциални рискове при реализирането на Вариант 1 - приемане на законопроект за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка.

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

Приемането на законопроект за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка не поражда последици, свързани с административни режими и тежести.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка не се предвижда създаването на нови регулаторни режими, както и не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка не се предлага създаването на нови регистри.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те.....

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Приемането на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за Българската народна банка не поражда отношения с микро-, малките и средните предприятия.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието? Да Не**12. Обществени консултации:**

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове по проекта на акт ще бъдат проведени обществени консултации чрез публикуване на законопроекта, мотивите към него, предварителната оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ на Портала за обществени консултации и на Интернет страницата на Министерството на финансите.

Проектът на акт ще се съгласува с всички министри, с дирекциите от администрацията на Министерския съвет, с чиято функционална компетентност е свързан, с Комисията за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество и с Българската народна банка в съответствие с чл. 32, ал. 1, 3, 5 и 6 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз? Да Не

Основните промени в закона са свързани с отразяване изискванията на чл. 130 и 131 от Договора за функционирането на Европейския съюз и на Устава на Европейската система от централни банки и Европейската централна банка.

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Георги Чукалев, директор на дирекция „Икономическа и финансова политика“, Министерство на финансите

Дата: 14.08.2018 г.

Подпис: